

Nr 266.

Av herr Nihlfors m.fl., om rätt att vid taxering till skatt för inkomst göra avdrag för viss ökning av levnadskostnaderna i samband med ombyte av tjänstgöringsort.

I dessa bostadsbristens dagar har på taxeringsområdet förekommit många tvistiga fall att reda ut, när det för vederbörande myndighet gällt att ta ställning till begäran om avdrag för merkostnader då t. ex. en person tillträder en ny tjänst å annan ort och icke — vilket är mycket vanligt — inom rimlig tid kan skaffa sig familjebostad på den nya arbetsplatsen utan måste lämna sin familj kvar i den gamla bostadsorten. Han får därvid kanske under lång tid betala hyra på två ställen. I det fall att både mannen och hustrun har anställning och den ena maken flyttar till nytt arbete å annan ort synes taxeringsmyndigheterna ha medgivit avdrag för förhöjda levnadskostnader. Men då det har varit fråga om makar, där hustrun icke haft yrkesarbete utom hemmet, har praxis varit vacklande. I regel torde avdrag ha beviljats vid uppkomna merkostnader, och därvid har taxeringsmyndigheterna stött sig på kammarrättens tolkning av gällande författning.

Genom regeringsrättens utslag den 10 juni 1953 i ett mål av sistnämnda slag är att befara att i framtiden avdrag icke längre skall kunna beviljas. För att något belysa problemets art skall här i korthet refereras huvuddragen i detta mål (återgivet i tidskriften Skattenytt nr 11 år 1953):

E. var gift och hade två minderåriga barn. Han tillträdde en tjänst i staden G. efter att tidigare varit anställd i staden V. Restiden mellan de två städerna torde röra sig omkring 20 timmar. Efter ett halvt år lyckades E. skaffa familjebostad i G. För den tid han måst ha två hushåll yrkade han avdrag för extra hyreskostnad med 600 kronor och 360 kronor för extra kosthåll, sammanlagt alltså 960 kronor. Taxeringsnämnd och prövningsnämnd godkände ej detta. Prövningsnämnden medgav dock avdrag med 300 kronor för resor mellan de två städerna. Kammarrätten godkände däremot E:s synpunkt och nedsatte taxeringen ytterligare med 660 kronor. Taxeringsintendenten gick då vidare till regeringsrätten, som förklarade att enär E. tillträtt stadigvarande anställning i G. och jämväl tagit bostad därstädes, avdrag för ökade levnadskostnader vid sådant förhållande — oavsett att E:s familj på grund av svårighet att anskaffa familjebostad i G. nödgas kvarbo i V. ett halvår — författningens enligt icke kunde medgivas E. Däremot förklarades han berättigad till avdrag

för kostnader för resor mellan de två städerna med 450 kronor. Ett av regeringsråden ville fastställa kammarrättens utslag.

Av detta referat framgår, att bostadsbristens konsekvenser i form av ökade levnadskostnader enligt gällande författning icke kan föranleda rätt till avdrag vid inkomstdeklaration. Utan jämförelse i övrigt kan man erinra om att en statlig befattningshavare, som vid ombyte av tjänstgöringsort kommer i samma predikament som personen E. i ovan refererade rättsfall, kan medgivas anstånd med s. k. omstationering, varigenom vederbörande kan erhålla ett *skattefritt* traktamente upp till ett år, om genom intyg kan styrkas, att familjebostad på den nya orten icke kan erhållas. Det synes därför vara av behovet påkallat att andra än statliga befattningshavare med samma svårigheter vid flyttning på grund av bostadsbristen kunde medges skäligt avdrag vid sin självdeklaration.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta ändring av gällande författning så att avdrag vid deklaration måtte medgivas för den ökning av levnadskostnaden, som uppkommer, då en person byter tjänstgöringsort och på grund av rådande bostadsbrist icke kan erhålla familjebostad inom rimlig tid, samt

att vederbörande utskott måtte utforma i anledning härav erforderlig lagtext.

Stockholm den 27 januari 1954.

Folke Nihlfors.

Helga Sjöstrand.

Sven Gustafson
i Göteborg.

Bengt Sjölin.
